

Co je letos trendy?

Napsat zprávu

Výboru OSN pro práva lidí s postižením!

- Česká republika ratifikovala [Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením](#) v roce 2009.
- Úmluva upravuje **všechny oblasti života lidí s postižením**, např. vzdělávání, zaměstnávání či nezávislý způsob života a zapojení do společnosti.
- Stát musí každé čtyři roky vypracovat **zprávu pro Výbor OSN pro práva lidí s postižením** (Výbor) o tom, jak plní své povinnosti podle Úmluvy.
- Výbor dohlíží na to, aby stát plnil své povinnosti. Zprávu státu proto Výbor porovná s informacemi, které získá z jiných zdrojů, a projedná ji na zasedání, které je přístupné všem.
- Po prověření zprávy státu **Výbor státu doporučí, jak lépe naplnit práva lidí s postižením**. Ačkoliv závěry Výboru nejsou právně závazné, mají velký vliv, protože s nimi dále pracují mezinárodní i národní organizace, a státy jsou pod velkým tlakem, aby doporučení splnily.

Co je alternativní zpráva?

Dokument, kterým organizace i jednotlivci dodávají Výboru své poznatky. Ovlivňují tak politiku OSN a nutí daný stát, aby se zabýval odhalenými problémy. Svou zprávu píše i ombudsman, který je národním monitorovacím mechanismem Úmluvy = povinně sleduje naplňování práv lidí podle Úmluvy.

Proč byste měli napsat alternativní zprávu?

Aby měl Výbor úplné informace. Stát Výboru nemusí sdělit vše důležité nebo to neříká přesně. Alternativní zprávy nabízejí Výboru jiný úhel pohledu.

Proč psát alternativní zprávu, když ji píše ombudsman?

Ombudsman nemusí vědět vše. Více zpráv z různých zdrojů má pro Výbor větší význam.

Jak napsat alternativní zprávu?

- Reagujte na [poslední doporučení Výboru OSN](#) (rok 2015).
- Posuďte vývoj situace za uplynulé období (2016–2020) a informujte o tom, jestli Česká republika přijala potřebná opatření.
- Navrhněte, co by Česká republika měla dělat pro nápravu.
- Sepište krátké shrnutí (zpráva ho musí obsahovat).
- Využijte své každodenní zkušenosti, oslovte a zapojte co nejvíce lidí s postižením, například formou dotazníků či rozhovorů.

- Použijte dostupné statistiky, právní předpisy a jiné úřední dokumenty, rozpočet, rozsudky, stanoviska ombudsmana, výzkumy, články – vše, co věrohodně dokládá Vaše tvrzení.
- Zpráva se píše v pracovních jazycích Výboru, zpravidla v angličtině či francouzštině. Maximální rozsah je 10 700 slov. Více k formátu zprávy [zde](#).
- Pokud nevíte, jak Výbor určitou záležitost posuzuje, prozkoumejte jeho [rozhodnutí](#), [obecné komentáře](#) či [závěry ve zprávách jiných států či ČR v minulých obdobích](#).

Jde o náročný proces, proto doporučujeme spojit síly s ostatními. Pokud se nechcete zapojit do psaní, můžete dodat váhu jiným zprávám tím, že se pod ně „podepíšete“.

Některé organizace z České republiky již zprávu poslaly, inspirovat se můžete [zde](#).

Jak to funguje?

Výbor vytvořil **seznam otázek** (*List of Issues*) a poslal ho České republice.

Seznam vznikl i z informací od ombudsmana. Ombudsman podněty získal od svého poradního orgánu a spolupracujících organizací.

Česká republika **odpoví** Výboru na seznam otázek (*Reply to List of Issues*) **do 17. dubna 2020**.

Tato odpověď se považuje za **zprávu státu**.

Výbor zprávu **posoudí**.

Využijte k tomu další informace (zprávy), které získal třeba od Vás.

Výbor zprávu v Ženevě **veřejně projedná** a České republiky se bude dál ptát.

Účastnit se mohou všichni. Vy také.

Výbor vydá svá **závěrečná doporučení** (*Concluding Observations*).

Česká republika musí podat **zprávu o jejich naplnění** (*Follow-up*).

Více informací [o monitorovacím systému](#) najdete na www.ochrance.cz v sekci *Monitorování práv lidí se zdravotním postižením*.

Vaše zpráva musí přijít Výboru před veřejným projednáním zprávy státu. Datum projednání záleží na rozhodnutí Výboru. Je nepravděpodobné, že by Výbor stihl zprávu státu projednat do jednoho či dvou měsíců od jejího doručení v dubnu 2020.

Přesto však doporučujeme poslat zprávu co nejdříve.

Tak už jen začít...